

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/75/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517203602
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7517203602.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Jany Dudíkovej a JUDr. Ľuboša Kunaya v spore žalobcu A. B., bytom v C. D. XX, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20 proti žalovanej E. F., bytom v D., G. D. XXX/X, zastúpenej JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Rázusova č. 1, o zaplatenie 3.669,64 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 10.3.2022 č.k. 15C/22/2017-175 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v časti zamietajúceho výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.834,82 eura s 5,05 % úrokom z omeškania od 30.5.2017 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

P o t v r d z u j e rozsudok v časti zamietajúceho výroku.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 3.669,64 eura s prísl.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobca uplatnený peňažný nárok požaduje na základe rozhodnutia o dedičstve po neb. E. B., vedené pod sp.zn. 13D 95/2011, zomr. XX.X.XXXX a rozhodnutia o dedičstve po neb. H. B., vedené pod sp.zn. 12D 324/2012, zomr. XX.X.XXXX. Súd prvej inštancie teda vychádzal z názoru, že žalobca si uplatňuje peňažný nárok na základe uvedených rozhodnutí o dedičstve, ktoré vo vzťahu k neb. E. B. nadobudlo právoplatnosť dňa 19.9.2013 a k neb. H. B. nadobudlo právoplatnosť dňa 3.2.2016.

4. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný.

5. Pri rozhodovaní vychádzal súd z názoru, že ak žalobca uplatnil peňažný nárok na základe dedičských rozhodnutí, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 19.9.2013 a žaloba bola podaná dňa 21.2.2017, je nárok žalobcu v tejto časti premlčaný.

6. Nárok vyplývajúci z uznesenia v dedičskom konaní po H. B., ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.2.2016 súd nepovažoval za premlčaný. Žalobca si uplatnil nárok na vydanie veci v súlade s ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom súd prvej inštancie bol toho názoru, že základným predpokladom úspešnosti takejto žaloby je, že sa vec neoprávnene nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka. Vykonaným dokazovaním však súd mal za to, že finančné prostriedky, ktoré zdedil žalobca ako dedič sa u žalovanej nenachádzajú, keďže vkladné knižky sa u žalovanej nenachádzali a boli vedené na meno ich matky H. B. a na mene otca vkladné knižky ani účet nebol, i keď notár vyporiadal BSM poručiteľov tak, že do tohto zahrnul i tieto vkladné knižky.

7. Mal za preukázané, že po smrti otca dňa 14.5.2008 a teda ešte počas života matky strán sporu s finančnými prostriedkami nakladala ich matka, pričom vkladná knižka končiaca trojčíslom XXX bola zrušená v roku 2008 a vkladná knižka končiaca trojčíslom XXX bola zrušená v roku 2010, pričom účet bol zrušený žalovanou ako spoludisponentkou v roku 2008, pričom tieto skutočnosti sú zrejmé z potvrdenia Slovenskej sporiteľne. Z výpisov mal za preukázané, že predmetné vkladné knižky boli zrušené ešte za života matky H. B.. Súd bol toho názoru, že žalobca v čase finančných prostriedkov zdedených po svojej matke neunesol dôkazné bremeno, že predmetné finančné prostriedky sú v držbe, resp. že sa nachádzajú u žalovanej. Súd bol toho názoru, že v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky vyberala a odovzdala žalovaná svojej matke, matka s nimi disponovala s tým, že nakladanie s finančnými prostriedkami za života poručiteľa je jeho súkromnou vecou, ktorú žalovaná v žiadnom prípade nemohla ovplyvniť a keďže žalobca nepreukázal skutočnosť, že finančné prostriedky tak, ako boli zdedené po neb. H. B. by mala v držbe žalovaná, súd žalobu i z tohto dôvodu zamietol.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

10. Podľa jeho názoru súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že je nesporné, že z osvedčení o dedičstve je zrejmé, že nadobudol po poručiteľovi E. B. peniaze vo výške 1.834,82 eura a po svojej matke H. B. rovnako peniaze vo výške 1.834,82 eura. V rámci citácie zákonných ust. § 119 a § 657 Občianskeho zákonníka má za nesporné, že pod pojem vec sú zahrnuté aj peniaze. Nepovažuje za správny záver súdu, že žalobou sa domáha peňažného plnenia. Nevzniklo mu právo vlastníť peniaze ani zo zmluvy, ani zo spôsobenej škody, ani z bezdôvodného obohatenia, ale vlastníctvo nadobudol v súlade s ust. § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedením. Preto aj úvahy súdu vychádzajúce z uvedeného nesprávneho právneho posúdenia alebo nepochopenia predmetu konania sú nesprávnym právnym posúdením veci. V predmetnom konaní sa nedomáhal vydania dedičstva ako oprávnený dedič od neoprávneného dediča, ale v súlade s ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa domáhal vydania predmetu svojho vlastníctva - peňazí, ktoré získal dedením od žalovanej, ktorá mu ich neoprávnenej zadržovala, nemohla preto žalovaná uplatniť na svoju obranu námietku premlčania vo vzťahu ani k jednému dedičskému konaniu a súd na ňu nemal prihliadať, pretože vlastnícke právo je nepremlčateľné.

11. V konaní bolo preukázané, že žalovaná ešte za života matky a rovnako aj po jej smrti vybrala finančné prostriedky z účtov a vkladných knižiek a následne ich z týchto účtov a vkladných knižiek aj zrušila. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, okrem tvrdenia žalovanej, že peniaze z predmetných účtov, ktoré vybrala, dala ešte za života matky, matke, keďže na tieto svoje tvrdenia žalovaná nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, takže súd žiadne nevykonával a tieto jej tvrdenia žalobca v rámci svojej argumentácie poprel. Je preto nesprávne, ak v takejto dôkaznej situácii súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky vyberala a odovzdala žalovaná svojej matke a matka s nimi disponovala. V konaní teda bolo preukázané, že žalovaná vybrala peniaze z účtov, ktoré patrili do dedičstva a nebolo preukázané, aby žalovaná za života matky s nimi naložila tak, ako tvrdila, že ich odovzdala matke, ani mu ich nevydala, čo nepochybne vyplýva na rozdiel od záveru

súdu prvej inštancie, že peniaze, ktoré získala postupne dedením od svojich rodičov sú v neoprávnenej držbe žalovanej.

12. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 17.8.2023 č.k. 3Co/156/2022-216 zmenil rozsudok v časti zamietajúceho výroku a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.834,82 eura s príslušenstvom, v prevyšujúcom zamietajúcom výroku rozsudok potvrdil a stranám náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania nepriznal.

14. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 15.5.2024 č.k. 8Cdo/9/2024 rozsudok Krajského súdu v Košiciach v zmeňujúcich výrokoch a vo výroku o trovách odvolacieho konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd neoboznámil strany so svojim odlišným právnym názorom pri posudzovaní nároku žalobcu na vydanie veci podľa § 126 Občianskeho zákonníka, ak žalobcom uplatnený nárok posúdil ako bezdôvodné obohatenie a stranám nedal príležitosť sa k tonuto vyjadriť.

16. Odvolací súd vyzval strany sporu na vyjadrenie k možnému použitiu ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Strany sporu námietky nevzniesli.

17. Na základe podaného odvolania odvolací súd opätovne preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

18. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za správne vo vzťahu k uplatnenej peňažnej sume 1.834,82 eura s prísl. nadobudnutom žalobcom ako dedičom po neb. H. B. na základe uznesenia Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 29.12.2015, ak súd vychádzal z názoru, že „žalobca v časti finančných prostriedkov zdedených po svojej matke H. B. neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že predmetné finančné prostriedky sú v držbe resp., že sa nachádzajú u žalovanej ...“

19. Uvedený záver je nesprávny jednak z dôvodu, že žalobca sa v konaní domáhal „vydania“ peňažnej sumy 1.834,- eur s prísl. a teda predmet konania nebol individualizovaný natoľko, aby sa mohlo jednať o poskytnutie ochrany žalobcovi prostredníctvom indikačnej žaloby v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka. Jedná sa o nárok žalobcu podraditeľný žalobe z bezdôvodného obohatenia, pričom v procesnej rovine sa taký nárok realizuje požiadavkou na zaplatenie peňažnej sumy, nie na jej „vydanie“.

20. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

21. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

23. V prejednávanej veci je nesporné, že strany sporu žalobca a žalovaná ako súrodenci na základe uznesenia Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 29. decembra 2015 č.k. 12D/324/2012 nadobudli v rámci prejednávania dedičstva po ich matke H. B. okrem iných aktív aj hnutelnosti a to finančné prostriedky na vkladných knižkách a vkladov na účte každý v sume 1.834,82 eura.

24. Súd prvej inštancie správne v tejto časti zistil skutkový stav veci, že nárok žalobcu premlčaný nie je, ak uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť dňom 3.2.2016 a žalobca uplatnil nárok na súde dňom 21.2.2017.

25. Rovnako súd dospel aj k správne záveru, ak konštatoval, že je zrejmé, že žalovaná finančné prostriedky vyberala, či už za života matky alebo po jej smrti, tieto finančné prostriedky nepochybne parili do dedičstva po pozostalom neb. A. B. a následne aj po H. B. a teda patrili do dedičstva na základe dedičských rozhodnutí, ktorý však následne nesprávne právne posúdil, ak žalobu v tejto časti zamietol odôvodňujúc zamietajúci výrok tým, ako bolo hore konštatované, že „žalobca v časti finančných prostriedkov zdedených po svojej matke H. B. neuniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočností, že predmetné finančné prostriedky sú v držbe resp., že sa nachádzajú u žalovanej...“.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné sa zaoberať zistením, či predmetné finančné prostriedky sú v držbe u žalovanej, ale iba zistením, či uvedené peňažné prostriedky žalovaná z účtov, ktoré boli predmetom dedenia vybrala.

27. Medzi stranami nebolo sporné (napokon to vyplýva aj z vyjadrenia samotnej žalovanej vid' č.l. 31), že žalovaná z účtov, ktoré boli predmetom dedenia dňa 15.5.2008 vybrala sumu 20.000,- Sk t.j. 663,87 eura, dňa 5.8.2009 sumu 10.447,49 eura a dňa 12.3.2010 sumu 3.923,66 eura.

28. Je teda nesporné, že v konaní žalobca preukázal, že žalovaná vybrala finančné prostriedky z peňažných účtov, ktoré boli predmetom dedenia po právnych predchodcoch, čo žalovaná ani nepoprela, preto dôkazné bremeno ohľadom tvrdení žalovanej, že peňažné prostriedky odovzdala ich matke ju zaťažovalo. V tejto súvislosti súd prvej inštancie síce konštatoval, že v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky vyberala žalovaná, tieto však mala odovzdať svojej matke, ktorá s nimi disponovala za svojho života. Uvedené skutkové zistenie však nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové tvrdenie žalovanej, že finančné prostriedky, ktoré vybrala z vkladných knižiek, resp. účtu a odovzdala matke H. B., žalobca poprel a ohľadom týchto tvrdení žalovaná nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Až následne v rámci odvolacieho konania predložila čestné vyhlásenie svojho manžela o tom, že finančné prostriedky, ktoré vybrala z účtu v sume 663,87 eura mali byť použité na financovanie pohrebu ich otca E. B.. Uvedená suma vo vzťahu k vybratej sume dňa 5.8.2009 vo výške 10.447,49 eura, a k sume vybratej dňa 12.3.2010 vo výške 3.923,66 eura je zanedbateľnou. I tu je však potrebné povedať, že čestné vyhlásenie manžela žalovanej bolo vyhotovené iba účelovo dňa 26.6.2025 t.j. až potom, čo odvolací súd vyzval strany sporu k možnému použitiu ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nemožno súhlasiť s názorom žalovanej, že vzhľadom na titul žalobcom uplatneného nároku nemala dôvod uvedenú skutočnosť v predchádzajúcom konaní preukazovať, nakoľko už v predchádzajúcom konaní v rámci svojej obrany na pojednávaní tvrdila, že vybrané sumy odovzdala matke, avšak uvedené tvrdenie nepreukazovala. Preukázanie uvedenej skutočnosti bolo kľúčové, pretože pre úspech žalobcom uplatneného nároku, (či už podľa ust. § 126 alebo ust. § 451) bolo rozhodujúce zistenie, či vybrané peňažné prostriedky odovzdala matke. V konaní tak zostalo nepreukázané, že žalovaná potom, čo vybrala finančné prostriedky z vkladných knižiek a účtu, tieto odovzdala neb. H. B..

29. Je teda nesporné, že žalovaná sa obohatila na úkor žalobcu, ak mu nevydala predmet dedičstva, nakoľko v konaní bolo nesporne preukázané nielen to, že žalovaná vybrala z účtov peniaze, ale aj to v akom rozsahu ich vybrala, a teda možno posúdiť v akom rozsahu si prisvojila peňažné prostriedky, minimálne vo výške dedičstva po neb. H. B. na základe uznesenia súdu zo dňa 29.12.2015 sp. zn. 12D/324/2012.

30. Za takejto procesnej situácie treba mať za to, že žalovaná sa ohľadom sumy 1.834,82 eura s príslušenstvom ako dedičstvom po neb. H. B. na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila, preto odvolací súd postupom podľa § 378 C.s.p. zmenil rozsudok v časti zamietajúceho výroku a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu.

31. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

32. Vo všeobecnosti platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník splnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi dohodnutá, stanovená predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Citované ustanovenie ukladá dlžníkovi povinnosť plniť deň nasledujúci po tom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Za výzvu sa považuje aj návrh na začatie súdneho konania podaný veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným deň po doručení návrhu dlžníkovi.

33. V prejednávanej veci žalobca netvrdil, že pred začatím súdneho konania požiadal o plnenie žalovanú. V prejednanom prípade sa preto dlh stal splatným deň po doručení návrhu žalovanej, ktorý jej bol doručený 29.5.2017 a teda dlh sa stal splatným 30.5.2019.

34. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi aj príslušný úrok z omeškania vo výške 5,05 % od 30.5.2017 do zaplatenia.

35. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd potvrdil rozsudok v časti zamietajúceho výroku ohľadom požadovaného úroku z omeškania.

36. Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 2 a § 453 ods. 3 C.s.p., podľa ktorých ak mala strana sporu úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

37. Vzhľadom na to, že každá zo strán mala v konaní úspech len čiastočný, odvolací súd žiadnej zo strán náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania nepriznal.

38. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).